

32007R0680

22.6.2007.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 162/1

UREDBA (EZ) br. 680/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 20. lipnja 2007.****o utvrđivanju općih pravila za dodjelu financijske potpore Zajednice u području transeuropskih prometnih i energetske mreže**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 156.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s postupkom predviđenim člankom 251. Ugovora (²),

budući da:

(1) Europsko vijeće je u Barceloni 15. i 16. ožujka 2002. u svojim zaključcima naglasilo kako snažne i cjelovite energetske i prometne mreže predstavljaju temelj europskoga unutarnjeg tržišta te da će bolje korištenje postojećih mreža i izgradnja veza koje nedostaju omogućiti povećanje učinkovitosti i konkurentnosti te zajamčiti odgovarajuću razinu kvalitete i smanjivanje uskih grla, a time i bolju dugoročnu održivost. Te potrebe ulaze unutar okvira strategije koju su donijeli predsjednici država i vlada na Europskom vijeću 23. i 24. ožujka 2000. održanom u Lisabonu, a na koju se od tada redovito upućuje.

(2) Europsko vijeće je u Bruxellesu 12. i 13. prosinca 2003. odobrilo europske mjere za rast, pozivajući Komisiju na prestrukturiranje troškova, ako bude potrebno, za ulaganja u fizički kapital, poglavito ulaganja u infrastrukturu transeuropskih mreža, čiji prioritetni projekti predstavljaju bitne elemente za jačanje povezanosti unutarnjeg tržišta.

(3) Zastoji u dovršavanju učinkovitih transeuropskih veza, osobito prekograničnih odsjeka, vjerojatno će ozbiljno ugroziti konkurentnost Unije, država članica i rubnih područja, koja neće moći ili neće nastaviti u potpunosti uživati pogodnosti unutarnjeg tržišta.

(4) U Odluci br. 1692/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 1996. o smjernicama Zajednice za razvoj transeuropske prometne mreže (³), troškovi dovršavanja transeuropske prometne mreže od 2007. do 2020. procjenjuju se na 600 milijardi EUR. Sama ulaganja za prioritetne projekte u smislu Priloga III. toj Odluci predstavljaju gotovo 160 milijardi EUR za razdoblje od 2007. do 2013.

(5) Kako bi se postigli ti ciljevi, Europski parlament i Vijeće istaknuli su potrebu za jačanjem i prilagođavanjem postojećih financijskih instrumenata povećanjem razine sufinanciranja Zajednice tako da se omogući primjena veće stope sufinanciranja Zajednice, osobito za projekte prekogranične naravi, s tranzitnom funkcijom ili premošćivanjem prirodnih prepreka.

(6) U skladu s komunikacijom Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o „promidžbi prijevoza unutarnjim vodnim putovima „NAIADES” i uzimajući u obzir održivu prirodu unutarnjih vodnih putova, posebnu pozornost valja pridati unutarnjim vodnim putovima.

(7) Europski parlament je u svojoj Rezoluciji od 8. lipnja 2005. o političkim izazovima i proračunskim sredstvima za proširenje Unije za razdoblje od 2007. do 2013. (⁴) naglasio stratešku važnost prometnih mreža za dovršenje unutarnjeg tržišta i za bliskije odnose sa zemljama kandidatkinjama, pretkandidatkinjama i zemljama koje pripadaju „krugu prijatelja”. Štoviše, također je izrazio svoju spremnost da ispita inovativne financijske instrumente,

(¹) SL C 234, 22.9.2005., str. 69.

(²) Mišljenje Europskog parlamenta od 26. listopada 2005. (SL C 272 E, 9.11.2006., str. 405.), Zajedničko stajalište Vijeća od 22. ožujka 2007. (SL C 103 E, 8.5.2007., str. 26.) i Stajalište Europskog parlamenta od 23. svibnja 2007. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(³) SL L 228, 9.9.1996., Odluka kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1791/2006/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 1.).

(⁴) SL C 124 E, 25.5.2006., str. 373.

kao što su zajmovna jamstva, europske koncesije, europski zajmovi i sredstva za subvencioniranje kamata.

- (8) Iznosima dodijeljenim transeuropskim mrežama u prometnom i energetsom sektoru (u daljnjem tekstu „TEN-T” odnosno „TEN-E”) u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom od 2007. do 2013., nije moguće udovoljiti svim potrebama koje proizlaze iz provedbe prioritetnih zadaća utvrđenih u Odluci br. 1692/96/EZ za TEN-T i Odluci br. 1364/2006/EZ ⁽¹⁾ za TEN-E. Stoga je potrebno, kako bi se dopunili nacionalni izvori financiranja, kako javni tako i privatni, usmjeriti ta sredstva na određene kategorije projekata koje će zajamčiti najveću dodanu vrijednost za cijelu mrežu, osobito za prekogranične odsjeke, uključujući pomorske autoceste i projekte čiji je cilj uklanjanje uskih grla, kao što su prirodne prepreke, da se osigura nesmetano djelovanje infrastruktura TEN-T-a i TEN-E-a. Kako bi se olakšala usklađena provedba određenih projekata, mogu se imenovati europski koordinatori u skladu s člankom 17.a Odluke br. 1692/96/EZ.
- (9) Uzimajući u obzir činjenicu da se ostatak ulaganja u prioritetne projekte TEN-T-a procjenjuje na oko 250 milijardi EUR i da europski financijski referentni iznos za promet od 8 013 milijuna EUR predstavlja samo mali dio potrebnog proračuna za dovršavanje prioritetnih projekata, Komisija bi s pomoću europskih koordinatora, ondje gdje su oni imenovani, trebala provesti mjere pomoći i usklađivanja nastojanja država članica u području financiranja i dovršavanja planiranog TEN-T-a u skladu s utvrđenim rokom. Komisija bi trebala provesti odredbe koje se odnose na europske koordinate iz Odluke br. 1692/96/EZ. Ona bi također trebala proučiti i zajedno s državama članicama pokušati riješiti dugoročni financijski problem izgradnje i rada cjelokupnog TEN-T-a, uzimajući u obzir da razdoblje izgradnje obuhvaća najmanje dva sedmogodišnja proračunska razdoblja te da je očekivani vijek trajanja infrastrukture najmanje jedno stoljeće.
- (10) Odlukom br. 1364/2006/EZ utvrđuju se ciljevi, prioritetni zadaci i projekti od zajedničkog interesa za razvoj TEN-E-a, uključujući prioritetne projekte, te se daje odgovarajuća prednost projektima od europskog interesa. Vrijednost ulaganja koje je potrebno kako bi se svim državama članicama omogućilo potpuno sudjelovanje na unutarnjem tržištu i dovršenje međusobnih veza sa susjednim državama, iznosi samo za prioritetne projekte u razdoblju između 2007. i 2013. oko 28 milijardi EUR.
- (11) Europsko vijeće je 12. i 13. prosinca 2003. također pozvalo Komisiju da nastavi proučavati potrebu za uspostavljanjem posebnog jamstvenog instrumenta Zajednice, namijenjenog pokrivanju određenih rizika nakon završetka izgradnje, a u okviru projekata TEN-T-a. Uzimajući u obzir energetiku, Europsko vijeće je pozvalo Komisiju da preusmjeri izdatke, bude li to potrebno, na ulaganja u fizički kapital radi poticanja rasta.

- (12) Uredba Vijeća (EZ) br. 2236/95 od 18. rujna 1995. o određivanju općih pravila za dodjelu financijske potpore Zajednice u području transeuropskih mreža ⁽²⁾ već predstavlja stvarni napredak, s obzirom na to da dopušta višu razinu financiranja od 20 % za prioritetne projekte. Međutim, ona i dalje ovisi o provedbenim pravilima koja zahtijevaju pojednostavnjenje i ukupni proračun s ograničenim izvorima. Stoga se čini nužnim dopuniti nacionalno javno financiranje i privatno financiranje povećanjem pomoći Zajednice, kako u pogledu iznosa tako i razine pomoći, za jačanje poticajnog učinka sredstava Zajednice, što bi omogućilo izvođenje odabranih prioritetnih projekata.
- (13) Ovom je Uredbom prikladno utvrditi program za određivanje općih pravila za dodjelu financijske potpore Zajednice u području TEN-T-a i TEN-E-a. Taj bi program, koji se mora provoditi u skladu s pravom Zajednice, osobito po pitanju zaštite okoliša, trebao pridonijeti jačanju unutarnjeg tržišta te poticajno utjecati na konkurentnost i rast u Zajednici.
- (14) Financijska potpora Zajednice iz proračuna za transeuropske mreže trebala bi, uz usredotočenje na projekte ili dijelove projekata koji predstavljaju najveću europsku dodanu vrijednost, biti takva da potakne sudionike na ubrzavanje provođenja prioritetnih projekata iz Odluka br. 1692/96/EZ i 1364/2006/EZ. Ona bi također trebala omogućiti financiranje ostalih europskih infrastrukturnih projekata od zajedničkog interesa, utvrđenih u tim Odlukama.
- (15) Financijska se potpora Zajednice dodjeljuje s ciljem razvoja projekata ulaganja u TEN-T i TEN-E, osiguravanja jakih financijskih obveza, pokretanja institucijskih ulagača i poticanja stvaranja financijskog partnerstva između javnog i privatnog sektora. U energetsom sektoru financijska je potpora uglavnom namijenjena kao pomoć za uklanjanje financijskih prepreka koje mogu nastati tijekom pripreme projekta i njegova razvoja prije samog početka izgradnje te treba biti usmjerena na prekogranične odsjeke prioritetnih projekata, kao i međusobnu povezanost susjednih zemalja.
- (16) Komisija je u svojoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću od 4. srpnja 2005. o uvođenju Europskog sustava signalizacije u željezničkom prometu ERTMS/ETCS naglasila važnost brzog i usklađenog prijelaza na taj sustav kako bi se osigurala interoperabilnost TEN-T-a. U tu je svrhu potrebna ciljana i privremena potpora Zajednice, kako za pružnu opremu, tako i za opremu na vozilima.
- (17) Za određene projekte međunarodne organizacije mogu zastupati dotične države članice. Za određene projekte Komisija može provedbu povjeriti zajedničkim poduzećima u smislu članka 171. Ugovora. Takve posebne situacije u smislu ove Uredbe nalažu proširenje koncepta korisnika financijskog doprinosa Zajednice.

⁽¹⁾ Odluka br. 1364/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o utvrđivanju smjernica za transeuropske energetske mreže (SL L 262, 22.9.2006., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 228, 23.9.1995., str. 1., Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1159/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 191, 22.7.2005., str. 16.).

- (18) Kako bi se odgovorilo na posebne zahtjeve svakog projekta i povećala učinkovitost i vrijednost financijske potpore Zajednice, oblik te potpore može biti raznovrstan: subvencije za studije i radove, subvencije za plaćanje raspoloživosti, subvencioniranje kamatnih stopa, zajmovna jamstva ili sudjelovanje u fondovima rizičnog kapitala. Bez obzira na njezin oblik, financijska potpora Zajednice mora biti dodijeljena u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾ i njezinim provedbenim pravilima, osim kada ta Uredba izričito odstupa od tih pravila. Izdavanje zajmovnih jamstava i sudjelovanje u fondovima rizičnog kapitala trebalo bi se temeljiti na tržišnim načelima, a cilj bi im trebao biti postizanje dugoročnog financiranja iz vlastitih sredstava.
- (19) Za provedbu financijske potpore Zajednice, namijenjene opsežnim projektima koji se izvode nekoliko godina, uputno je omogućiti višegodišnju obvezu Zajednice razlikovanjem financiranog projekta i godišnjih odobrenja za preuzimanje obveze. Samo će čvrste i privlačne financijske obveze, koje Zajednicu dugoročno obvezuju, omogućiti smanjivanje nesigurnosti povezane s dovršenjem tih projekata i potaknuti ulagače iz javnog i privatnog sektora. Projekti uključeni u višegodišnji program predstavljaju najveće prioritete u razvoju TEN-T-a, kako je navedeno u Odluci br. 1692/96/EZ i zahtijevaju stalno djelovanje Zajednice radi osiguranja njihova nesmetanog i učinkovitog dovršavanja.
- (20) Primjereno je potaknuti javno-privatne oblike financiranja, institucijske ili ugovorne, koji su se pokazali učinkovitima, s pravnim jamstvima usklađenim s pravom tržišnog natjecanja i unutarnjim tržištem te širiti dobru praksu među državama članicama.
- (21) Posebnu pozornost valja posvetiti učinkovitom usklađivanju svih mjera Zajednice, koje utječu na transeuropske mreže, osobito na financiranje iz strukturnih fondova i kohezijskih fondova te aktivnostima Europske investicijske banke (u daljnjem tekstu: EIB).
- (22) Ovom se Uredbom utvrđuje, za cijelo trajanje njezine provedbe, financijski okvir koji za proračunsko tijelo tijekom godišnjeg proračunskog postupka predstavlja glavni referentni iznos u smislu točke 37. Međuinstitucionalnog sporazuma od 17. svibnja 2006. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini i dobrom financijskom upravljanju ⁽²⁾.
- (23) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe treba donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti danih Komisiji ⁽³⁾.

- (24) Uzimajući u obzir razvoj svakog sastavnog dijela TEN-T-a i TEN-E-a i njihovih stvarnih značajki i radi učinkovitijeg upravljanja, uputno je predvidjeti više odvojenih uredaba za područja koja su do sada bila obuhvaćena Uredbom (EZ) br. 2236/95.
- (25) Ovom se Uredbom trebaju utvrditi opća pravila za dodjelu financijske potpore Zajednice u području TEN-T-a i TEN-E-a u skladu s pravom i politikama Zajednice, osobito u području tržišnog natjecanja, zaštite okoliša, zdravlja, održivog razvoja, javne nabave i učinkovite provedbe politika Zajednice o interoperabilnosti.
- (26) Budući da cilj ove Uredbe, odnosno provedba TEN-T-a i TEN-E-a, države članice ne mogu dostatno ostvariti, te se zbog potrebe za usklađivanjem nacionalnih mjera on može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti, metode i postupci za dodjelu financijske potpore Zajednice projektima od zajedničkog interesa u području transeuropskih prometnih i energetskih mreža na temelju članka 155. stavka 1. Ugovora.

Članak 2.

Definicije

U smislu ove Uredbe:

1. „projekt od zajedničkog interesa” znači projekt ili dio projekta, koji je prepoznat kao projekt od zajedničkog interesa za Zajednicu u području prometa u okviru Odluke br. 1692/96/EZ ili u području energetike u okviru Odluke br. 1364/2006/EZ;
2. „prioritetni projekt” u području prometa znači projekt od zajedničkog interesa koji se nalazi na osi, ili neki drugi projekt naveden u Prilogu III. Odluci br. 1692/96/EZ ili u području energetike od zajedničkog interesa, koji se u okviru Odluke br. 1364/2006/EZ smatra prioritetnim za Zajednicu;
3. „projekt od europskog interesa” u području energetike znači zreo projekt koji se nalazi na prioritetnoj osi iz Odluke br. 1364/2006/EZ i koji je prekogranične naravi ili ima znatan utjecaj na mogućnost prekograničnog tranzita;

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1., Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ, Euratom) br. 1995/2006 (SL L 390, 30.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ SL C 139, 14.6.2006., str. 1.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2006/512/EZ (SL L 200, 27.7.2006., str. 11.).

4. „dio projekta” znači svaka djelatnost koja je financijski, tehnički ili vremenski nezavisna i koja pridonosi dovršenju projekta;
5. „prekogranični odsjek” znači prekogranični odsjeci iz članka 19.b Odluke br. 1692/96/EZ i prekogranične odsjeke koji preko trećih zemalja osiguravaju neprekidno provođenje prioritarnog projekta između dviju država članica;
6. „usko grlo” u području prometa znači prepreke za brzinu i/ili sposobnost koje onemogućuju osiguravanje neprekidnosti protoka prometa;
7. „korisnik” znači jedna država članica ili više njih, međunarodne organizacije ili zajednička poduzeća u smislu članka 171. Ugovora, ili javna ili privatna poduzeća ili tijela koja su u potpunosti odgovorna za projekt i koja predlažu ulaganja svojih vlastitih sredstava ili sredstava trećih osoba s obzirom na izvođenje projekta;
8. „studije” znači aktivnosti potrebne za pripremu provedbe projekta, uključujući pripremne studije, studije izvedivosti, evaluacijske i validacijske studije i sve ostale mjere tehničke podrške, uključujući prethodne aktivnosti utvrđivanja i razvoj projekta u cijelosti te odlučivanja o njegovu financiranju, kao što su izviđanje dotičnih lokacija i priprema financijskog paketa;
9. „radovi” znači kupnja, nabava i uporaba sastavnih dijelova, sustava i službi, izvođenje građevinskih radova i oprema u vezi s projektom, prihvaćanje tehničkih uvjeta opreme i početak provedbe projekta;
10. „troškovi projekta” znači ukupni troškovi koje snosi korisnik studija i radova koji se izravno odnose na izvođenje projekta i koji su za njega nužni;
11. „prihvatljivi troškovi” znači dio troškova projekta koje Komisija razmatra za izračun financijske potpore Zajednice;
12. „instrument zajmovnog jamstva” znači jamstvo koje je izdala EIB u korist rezervnog zajma za likvidnost za projekte od zajedničkog interesa u području prometa. On pokriva rizike otplate duga zbog nedovoljne potražnje i iz tog proizlazećega gubitka prihoda tijekom početnog razdoblja djelovanja projekta. Instrument zajmovnog jamstva koristi se samo za projekte čija se financijska održivost u potpunosti ili djelomično temelji na prihodima, cestarinama ili drugim prihodima koje plaćaju korisnici ili koji se plaćaju u njihovo ime;
13. „plan isplate s obzirom na raspoloživost” znači financijski planovi za infrastrukturne projekte, koje je izgradio i kojima upravlja privatni ulagač, koji nakon faze izgradnje prima periodične isplate za izvršene infrastrukturne usluge. Razina isplate ovisi o stupnju dostignuća razine izvršenih radova iz ugovora. Isplate s obzirom na raspoloživost obavljaju se tijekom trajanja ugovora između naručitelja i subjekta koji je zadužen za promociju projekta, a služe za pokrivanje troškova izgradnje, financiranja, održavanja i operativnih troškova.

POGLAVLJE II.

PRIHVATLJIVI PROJEKTI, OBLICI I NAČINI FINANCIJSKE POTPORE, KUMULACIJA SREDSTAVA

Članak 3.

Prihvatljivost projekata i zahtjeva za financijskom potporom Zajednice

1. Financijsku potporu Zajednice u skladu s ovom Uredbom mogu dobiti samo projekti od zajedničkog interesa.

Prihvatljivost zahtjeva za financijskom potporom Zajednice u vezi s takvim projektima ovisna je o sukladnosti s pravom Zajednice.

2. Samo u području prometa prihvatljivost također ovisi i o obvezi subjekta koji postavlja zahtjev za financijskom potporom Zajednice i, po potrebi, dotičnih država članica da daju financijski doprinos predloženom projektu, koristeći se po potrebi i privatnim sredstvima.

3. Projekti u području prometa u vezi s prekograničnim odsjecima ili dijelom takvog odsjeka imaju pravo na financijsku potporu Zajednice ako postoji pisani sporazum između dotičnih država članica ili između dotičnih država članica i trećih zemalja o dovršenju prekograničnog odsjeka. U posebnim slučajevima, kad je projekt nužan radi povezivanja s mrežom susjedne države članice ili treće zemlje, ali u stvarnosti ne prelazi granicu, gore navedeni pisani sporazum nije potreban.

Članak 4.

Podnošenje zahtjeva za financijskom potporom Zajednice

Zahtjeve za financijskom potporom Zajednice Komisiji podnosi jedna država članica ili više njih, ili u suglasnosti s dotičnim državama članicama, međunarodne organizacije, zajednička poduzeća ili javna ili privatna poduzeća ili subjekti.

Načini postavljanja zahtjeva za financijskom potporom utvrđuju se u skladu s člankom 9. stavkom 1.

Članak 5.

Odabir projekata

1. Projektima od zajedničkog interesa financijska se potpora Zajednice dodjeljuje s obzirom na njihov doprinos ciljevima i prioritetima utvrđenim u okviru Odluka br. 1692/96/EZ i 1364/2006/EZ.

2. U području prometa posebna se pozornost pridaje sljedećim projektima:

- (a) prioritetnim projektima;
- (b) projektima za uklanjanje uskoga grla, osobito u okviru prioritetnih projekata;
- (c) projektima koje su zajedno predložile ili poduprle najmanje dvije države članice, osobito onima koji uključuju prekogranične odsjeke;

(d) projektima koji pridonose neprekinutosti mreže i optimizaciji njezine sposobnosti;

(e) projektima koji pridonose poboljšanju kvalitete usluga koje se nude na TEN-T-u i kojima se, *inter alia*, kroz aktivnosti u području infrastrukture promiču sigurnost i zaštita korisnika te jamči interoperabilnost među nacionalnim mrežama;

(f) projektima koji se odnose na razvoj i uporabu sustava za upravljanje željezničkim, cestovnim, zračnim, pomorskim prometom, prometom unutarnjim vodnim putovima i obalnim prometom, koji osiguravaju interoperabilnost među nacionalnim mrežama;

(g) projektima koji pridonose dovršenju unutarnjeg tržišta; i

(h) projektima koji pridonose ponovnom uravnoteženju načina prijevoza u korist onih koji su najmanje štetni po okoliš, kao što su unutarnji plovni putovi.

3. U području energetike posebna se pozornost pridaje projektima od europskog značenja koji pridonose:

(a) razvoju mreže radi jačanja gospodarskog i socijalnog povezivanja na način kojim će se smanjiti izoliranost ugroženih i otočnih regija Zajednice;

(b) optimizaciji sposobnosti mreže i dovršenju unutarnjeg energetskog tržišta, osobito projektima koji obuhvaćaju prekogranične odsjeke;

(c) sigurnosti opskrbe energijom, raznolikosti izvora opskrbe energijom i osobito međusobnom povezivanju s trećim zemljama;

(d) priključivanju na obnovljive izvore energije; i

(e) sigurnosti, pouzdanosti i interoperabilnosti međusobno povezanih mreža.

4. Pri odlučivanju o dodjeli financijske potpore Zajednice uzima se, *inter alia*, u obzir:

(a) zrelost projekta;

(b) poticajni učinak posredovanja Zajednice u javnom i privatnom financiranju;

(c) valjanost financijskog paketa;

(d) socijalno-gospodarski učinci;

(e) posljedice za okoliš;

(f) potreba za prevladavanjem financijskih prepreka; i

(g) složenost projekta, na primjer ona koja proizlazi iz potrebe premošćivanja prirodnih prepreka.

Članak 6.

Oblici i načini financijske potpore Zajednice

1. Financijska potpora Zajednice, namijenjena projektima od zajedničkog interesa, može imati jedan od sljedećih oblika:

(a) subvencije za studije ili radove;

(b) u području prometa, subvencije za radove u okviru plana isplate s obzirom na raspoloživost;

(c) subvencije na kamatne stope na zajmove koje je odobrila EIB ili druge javne ili privatne financijske institucije;

(d) financijski doprinosi rezervacijama i kapitalu za jamstva koja izdaje EIB iz vlastitih sredstava u okviru instrumenta zajmovnog jamstva. Trajanje takvih jamstava ne smije prelaziti pet godina nakon datuma početka izvođenja projekta. U posebnim, opravdanim slučajevima može se dodijeliti jamstvo za razdoblje do sedam godina. Doprinos iz općeg proračuna Europske unije za instrument zajmovnog jamstva ne smije prelaziti 500 milijuna EUR. EIB dodjeljuje jednak iznos. Pristup Zajednice instrumentu zajmovnog jamstva, uključujući naknade za upravljanje i ostale odobrene troškove, mora se ograničiti na visinu doprinosa Zajednice instrumentu zajmovnog jamstva i time prestaje odgovornost općeg proračuna Europske unije. EIB snosi preostale rizike za sve djelatnosti. Glavni zahtjevi, uvjeti i postupci instrumenta zajmovnog jamstva utvrđeni su u Prilogu;

(e) sudjelovanje u rizičnom kapitalu za investicijske fondove ili slična financijska poduzeća koja stavljaju naglasak na osiguravanje rizičnog kapitala za projekte transeuropske mreže i koja uključuju znatna ulaganja iz privatnog sektora; takvo sudjelovanje u rizičnom kapitalu ne smije prelaziti 1 % proračunskih sredstava iz članka 18.;

(f) financijski doprinos djelatnostima koje u vezi s projektima obavljaju zajednička poduzeća.

2. Iznos financijske potpore Zajednice koja se dodjeljuje u oblicima iz stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (f) uzima u obzir kriterije utvrđene člankom 5. i ne smije prelaziti sljedeće stope:

(a) za studije: 50 % prihvatljivih troškova, bez obzira na određeni projekt od zajedničkog interesa;

(b) za radove:

(i.) za prioritetne projekte u području prometa:

— najviše 20 % prihvatljivih troškova,

— najviše 30 % prihvatljivih troškova za prekogranične odsjeke, uz uvjet da su dotične države članice Komisiji dale sva potrebna jamstva koja se odnose na financijsku održivost projekta i raspored njegove provedbe;

- (ii.) za projekte u području energetike: najviše 10 % prihvatljivih troškova;
- (iii.) za projekte u području prometa, koji nisu prioritetni: najviše 10 % prihvatljivih troškova;
- (c) za Europski sustav za upravljanje željezničkim prometom (ERTMS):
 - (i.) za pružnu opremu: najviše 50 % prihvatljivih troškova studija i radova;
 - (ii.) za opremu na vozilima:
 - najviše 50 % prihvatljivih troškova razvoja i izrade prototipa za postavljanje opreme ERTMS-a na postojećim željezničkim vozilima, uz uvjet da je prototip potvrđen u najmanje dvjema državama članicama,
 - najviše 50 % prihvatljivih troškova serijske opreme za postavljanje opreme ERTMS-a na željezničkim vozilima; međutim, Komisija u okviru višegodišnjeg programa mora odrediti najveći iznos pomoći po jednoj vučnoj jedinici;
- (d) za sustave upravljanja cestovnim, zračnim prometom, prometom unutarnjim vodnim putovima, pomorskim i obalnim prometom: najviše 20 % prihvatljivih troškova radova.
- 3. Komisija u skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2. donosi provedbene mjere za instrumente iz stavka 1. točaka (c) i (e) ovog članka.

Članak 7.

Ostala financijska potpora i instrumenti

1. Transakcije EIB-a moraju biti usklađene s dodjelom financijske potpore na temelju ove Uredbe.
2. Komisija usklađuje i osigurava povezanost projekata sufinanciranih u okviru ove Uredbe s povezanim djelatnostima koje imaju koristi od ostalih doprinosa i financijskih instrumenata Zajednice te transakcija EIB-a.

POGLAVLJE III.

PROGRAMIRANJE, PROVEDBA I NADZOR

Članak 8.

Višegodišnji i godišnji programi rada

1. Komisija u skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2. pri uspostavljanju višegodišnjih i godišnjih programa rada mora primjenjivati kriterije iz članka 5. i ciljeve i prioritete utvrđene u okviru Odluka br. 1692/96/EZ i 1364/2006/EZ.
2. Višegodišnji program rada u području prometa primjenjuje se na prioritetne projekte te na sustave upravljanja cestovnim, zračnim i željezničkim prometom, prometom unutarnjim

vodnim putovima te obalnim i pomorskim prometom. Iznos financijskog okvira mora se kretati u rasponu od 80 do 85 % proračunskih sredstava iz članka 18., rezerviranih za promet.

3. Za godišnji program rada u području prometa primjenjuju se kriteriji za dodjelu financijske potpore projektima od zajedničkog interesa koji nisu uključeni u višegodišnji program.

4. Za godišnji program rada u području energetike primjenjuju se kriteriji za dodjelu financijske potpore projektima od zajedničkog interesa.

5. Višegodišnji program rada pregledava se najmanje sredinom razdoblja, a po potrebi se revidira u skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2.

Članak 9.

Dodjela financijske potpore Zajednice

1. U skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2., Komisija po svakom raspisivanju natječaja za prijedloge koji se temelje na višegodišnjem ili godišnjem programu rada iz članka 8. stavka 1. odlučuje o iznosu financijske potpore koja se dodjeljuje izabranim projektima ili dijelovima projekta. Komisija točno navodi uvjete i metode njihove provedbe.

2. Komisija obavješćuje korisnike i dotične države članice o svakoj financijskoj potpori koja se dodjeljuje.

Članak 10.

Financijske odredbe

1. Proračunske se obveze mogu podijeliti na godišnje obroke. Komisija svake godine dodjeljuje godišnje obroke, uzimajući u obzir stanje napretka projekata ili faza projekata za koje se prima financijska potpora, procijenjenih potreba i proračuna koji je dostupan.

Okvirni vremenski raspored za dodjelu pojedinačnih godišnjih obroka mora se priopćiti korisnicima i dotičnim državama članicama.

2. Potpora Zajednice može pokrivati samo izdatke povezane s projektom, koje su snosili korisnici ili treće strane odgovorne za izvedbu projekta.

Izdaci su prihvatljivi s datumom kada je podnesen zahtjev za pomoć. Izdaci koji nastaju iz projekata uključenih u višegodišnji program mogu biti prihvatljivi od 1. siječnja tekuće godine, počevši od 1. siječnja 2007.

PDV nije prihvatljiv trošak, osim nepovratnog PDV-a.

3. Plaća se u obliku predujma koji je po potrebi podijeljen na nekoliko obroka plaćanja, neposredna plaćanja i plaćanja razlike.

Načini plaćanja određuju se tako da se u obzir uzima osobito višegodišnja provedba infrastrukturnih projekata.

Predujam, ili po potrebi njegov prvi obrok, plaća se po dodjeli financijske potpore.

Sva se neposredna plaćanja, podložno članku 13., obavljaju na temelju zahtjeva za plaćanje.

Razlika se plaća po primitku konačnog izvješća o projektu koji podnosi korisnik, a potvrđuju dotične države članice. U konačnom se izvješću posebno navode svi stvarno nastali izdaci.

4. U slučaju plana isplate s obzirom na raspoloživost, prva isplata predujma vrši se u roku najkasnije tri godine nakon dodjele financijske potpore Zajednice na temelju potvrde država članica o početku projekta i po podnošenju odgovarajućeg ugovora o javno-privatnom partnerstvu. Daljnje plaćanje predujma može se izvršiti na temelju potvrde država članica o napretku projekta.

Plaćanje razlike vrši se nakon početka operativne faze projekta na temelju potvrde da je infrastruktura izgrađena, potvrde država članica da su prijavljeni izdaci stvarno nastali te dokaza o ukupnom iznosu plana isplate s obzirom na raspoloživost, koji je jednak iznosu financijske potpore Zajednice.

Ako ne postoji plaćanje s obzirom na raspoloživost, zbog toga što infrastruktura nije bila izgrađena, Komisija zahtijeva vraćanje predujmova koje je isplatila.

Članak 11.

Odgovornosti država članica

1. Države članice u okviru svoje odgovornosti moraju učiniti sve što je potrebno kako bi proveli projekte od zajedničkog interesa, koji primaju financijsku potporu Zajednice, koja se dodjeljuje na temelju ove Uredbe.

2. Države članice u tijesnoj suradnji s Komisijom poduzimaju tehničko i financijsko praćenje projekata te potvrđuju stvarnost i prikladnost izdataka nastalih u pogledu projekata ili dijelova projekata. Države članice mogu zahtijevati sudjelovanje Komisije u provjerama na terenu.

3. Države članice obavještavaju Komisiju o mjerama poduzetima na temelju stavka 2. i osobito opisuju sustave provjere, upravljanja i praćenja kako bi osigurale uspješno okončanje projekata.

Članak 12.

Usklađenost s pravom i politikama Zajednice

Projekti financirani u okviru ove Uredbe moraju se izvoditi u skladu s pravom Zajednice i uzeti u obzir sve relevantne politike Zajednice, osobito one koje se odnose na tržišno natjecanje, zaštitu okoliša, zdravlje, održivi razvoj, javnu nabavu i interoperabilnost.

Članak 13.

Ukidanje, smanjenje, privremeno obustavljanje i prekid potpore

1. Nakon odgovarajuće provjere i pošto je obavijestila korisnike i dotične države članice, kako bi u danom razdoblju mogli iznijeti svoja opažanja, Komisija:

- (a) ukida, osim u valjano utemeljenim slučajevima, financijsku potporu dodijeljenu projektima ili dijelovima projekata koji nisu započeti u roku dvije godine nakon datuma određena kao početak projekta uz uvjete koji vrijede za dodjelu potpore;
- (b) može privremeno obustaviti, smanjiti ili prekinuti financijsku potporu:
 - (i.) u slučaju nepravilnosti nastalih tijekom provedbe projekta ili dijela projekta, a koje se odnose na odredbe prava Zajednice; i
 - (ii.) u slučaju nepoštivanja uvjeta koji vrijede za financijsku potporu, osobito ako je došlo do znatne promjene koja utječe na prirodu projekta ili postupke provedbe, a koju Komisija nije odobrila;
- (c) može, uzimajući u obzir sve relevantne čimbenike, zahtijevati vraćanje dodijeljene financijske potpore ako u roku četiri godine nakon datuma završetka projekta, utvrđenoga uz uvjete koji vrijede za dodjelu potpore, provedba projekta ili dijela projekta za koji je dodijeljena financijska potpora, nije završena.

2. Komisija može zahtijevati povrat ukupnog iznosa ili dijela već isplaćenih iznosa:

- (a) kad je to potrebno, osobito nakon ukidanja, prekidanja ili smanjivanja financijske potpore ili po zahtjevu za vraćanje financijske potpore; ili
- (b) u slučaju kumulacije pomoći Zajednice za dio projekta.

Članak 14.

Zaštita financijskih interesa Zajednice

1. Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može poduzeti nadzor i provjere na terenu u skladu s Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija radi zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti ⁽¹⁾.

2. U uvjetima koji vrijede za dodjelu financijske potpore Zajednice moguće je osobito predvidjeti praćenje i financijske provjere koje provodi Komisija ili ovlašteni predstavnik, ili revizije Revizorskog suda, po potrebi na terenu.

3. Dotična država članica i Komisija odmah razmjenjuju sve potrebne informacije o rezultatima poduzetih provjera.

⁽¹⁾ SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Odborska procedura

1. Komisiji pomaže odbor.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.
3. Odbor donosi svoj poslovnik.
4. EIB imenuje predstavnika u odboru, koji nema pravo glasanja.

Članak 16.

Ocjena

1. Komisija i države članice, kojima pomažu korisnici, mogu poduzeti ocjenu metoda izvođenja projekata, kao i učinka njihove provedbe, kako bi ocijenili jesu li postignuti ciljevi, uključujući one koji se odnose na zaštitu okoliša.
2. Komisija može zatražiti od države članice korisnika da osigura posebnu ocjenu projekata financiranih u okviru ove Uredbe ili da joj po potrebi osigura informacije i pomoć potrebnu za poduzimanje ocjene takvih projekata.

Članak 17.

Obavješćivanje i objavljivanje

1. Svake dvije godine Komisija mora Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija podnijeti izvješće o djelatnostima koje je poduzela na temelju ove Uredbe. To izvješće mora sadržavati ocjenu rezultata postignutih financijskom potporom Zajednice u različitim područjima primjene s obzirom na izvorne ciljeve, kao i poglavlje o sadržaju i provedbu tekućega višegodišnjeg programa. Izvješće također mora sadržavati informacije o izvorima financiranja za svaki projekt.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. lipnja 2007.

Za Europski parlament
Predsjednik
H.-G. PÖTTERING

2. Dotične države članice i po potrebi korisnici moraju osigurati odgovarajuće objavljivanje podataka o pomoći dodijeljenoj na temelju ove Uredbe kako bi javnost obavijestile o ulozi Zajednice u provedbi projekata.

Članak 18.

Proračunska sredstva

1. Financijski okvir za provedbu ove Uredbe za razdoblje od 2007. do 2013. iznosi 8 168 000 000 EUR, od čega se 8 013 000 000 EUR odnosi na TEN-T, a 155 000 000 EUR na TEN-E.
2. Godišnja izdvajanja odobrava tijelo nadležno za proračun u granicama višegodišnjega financijskog okvira.

Članak 19.

Revizijska klauzula

Komisija prije isteka 2010. godine Europskom parlamentu i Vijeću mora dostaviti opće izvješće o iskustvima stečenima pri uporabi mehanizama iz ove Uredbe za dodjelu financijske potpore Zajednice.

U skladu s postupkom predviđenim člankom 156. podstavkom 1. Ugovora, Europski parlament i Vijeće odlučuju o tome hoće li se i uz koje uvjete mehanizmi utvrđeni na temelju ove Uredbe održavati ili izmijeniti nakon isteka razdoblja iz članka 18. ove Uredbe.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2007.

Na djelatnosti u području prometa i energetike, koje su u tijeku na dan primjene ove Uredbe, i dalje se primjenjuju odredbe Uredbe (EZ) br. 2236/95 u inačici koja je bila na snazi 31. prosinca 2006.

Za Vijeće
Predsjednik
G. GLOSER

PRILOG

Glavni zahtjevi, uvjeti i postupci instrumenata zajmovnog jamstva iz članka 6. stavka 1. točke (d)

EIB je partner u podjeli rizika i u ime Zajednice upravlja doprinosom Zajednice za instrument zajmovnog jamstva. Detaljnije zahtjeve i uvjete za provedbu instrumenta zajmovnog jamstva, uključujući njegovo praćenje i nadzor, utvrđuju Komisija i EIB u sporazumu o suradnji, uzimajući u obzir odredbe utvrđene u ovom Prilogu.

INSTRUMENT ZAJMOVNOG JAMSTVA ZA PROJEKTE U PODRUČJU TEN-T-a	
Doprinosi Zajednice	- Ne dovodeći u pitanje postupak usklađivanja od 2010. nadalje, kako je navedeno u stavku 2., doprinos iz općeg proračuna EU za instrument zajmovnog jamstva stavlja se na raspolaganje EIB-u u skladu sa sljedećim rasporedom: 2007. 10 milijuna EUR 2008. 35 milijuna EUR 2009. 60 milijuna EUR 2010. 80 milijuna EUR 2011. 105 milijuna EUR 2012. 110 milijuna EUR 2013. 100 milijuna EUR - Komisija u godinama od 2007. do 2009. EIB-u isplaćuje godišnje iznose prema gornjem rasporedu. Od 2010. godine nadalje EIB zahtijeva da se iznosi do kumulativnog iznosa iz rasporeda prenesu na fiducijarni račun. Zahtjev se izdaje 31. prosinca prethodne godine, a prilaže mu se procjena potrebe za predviđeni doprinos Zajednice. Ta procjena služi kao temelj za prilagodbu gore navedenih isplata, o čemu se odlučuje u skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2.
Fiducijarni račun	- EIB otvara fiducijarni račun za držanje doprinosa Zajednice i prihode iz doprinosa Zajednice. - Kamate koje prispijevaju na fiducijarni račun i drugi prihodi koji nastaju iz doprinosa Zajednice, kao što su jamstvene premije, kamate i marže rizika na iznose koje plaća EIB, dodaju se sredstvima fiducijarnog računa ako Komisija ne odluči u skladu s postupkom iz članka 15. stavka 2. da se ti iznosi vraćaju u proračunsku liniju za TEN-T. - Iznosi povučeni za dodjelu kapitala vraćaju se na fiducijarni račun nakon povrata iznosa koji je EIB isplatila u okviru instrumenta zajmovnog jamstva u cijelosti.
Korištenje doprinosa Zajednice	EIB se koristi doprinosom Zajednice: - kako bi za svaki podoban projekt izvršila rezervaciju osiguranja od gubitka i dodjelu kapitala u skladu s relevantnim pravilima EIB-a te ocjenu rizika koju je EIB provela u okviru svoje važeće politike usklađivanja za strukturno financiranje, - kako bi pokrila sve prihvatljive troškove koji nisu povezani s projektom, ali koji su povezani s uspostavljanjem instrumenta zajmovnog jamstva i njegovim upravljanjem. Te troškove utvrđuju Komisija i EIB u okviru sporazuma o upravljanju.
Podjela rizika	- EIB se koristi doprinosom Zajednice za izvršavanje rezervacije osiguranja od gubitka i dodjele kapitala za svaki prihvatljivi projekt. - Rezervacije osiguranja od gubitka pokrivaju očekivani gubitak projekta. Dio doprinosa Zajednice koji pokriva statističke rezervacije očekivanih gubitaka za svaki prihvatljivi projekt plaćaju se EIB-u iz fiducijarnog računa, čime se pokriva postotak rizika. Taj je postotak promjenjiv i ovisi o klasifikaciji rizika djelatnosti, kao i njezine zrelosti. - Dodjela kapitala pokriva neočekivani gubitak projekta. Dio doprinosa Zajednice koji je jednak dodjeli kapitala namijenjen je u fiducijarnom računu za svaku temeljnu operaciju. Taj iznos EIB može zahtijevati u slučaju traženja jamstva koje izdaje EIB u okviru instrumenta zajmovnog jamstva, čime se pokriva dodatni postotak njezina rizika. - Uzorak podjele rizika, koji proizlazi iz gore spomenutog mehanizma, odražava se na odgovarajuću podjelu marže rizika između fiducijarnog računa i EIB-a, koju EIB zaračunava drugoj strani u okviru instrumenta zajmovnog jamstva povezanoga s temeljnom operacijom.

INSTRUMENT ZAJMOVNOG JAMSTVA ZA PROJEKTE U PODRUČJU TEN-T-a	
Jamstvo EIB-a	1. Instrument zajmovnog jamstva sastoji se od jamstva EIB-a za rezervni zajam za likvidnost koji će za podoban projekt osigurati uz uvjete koji su u skladu s instrumentom zajmovnog jamstva. 2. Ako ponuditelji rezervnih zajmova za likvidnost imaju pravo na zahtijevanje jamstva EIB-a uz uvjete iz instrumenta zajmovnog jamstva, EIB ponuditeljima rezervnih zajmova za likvidnost isplaćuje sve iznose koje im duguje i tako postaje vjerovnikom projekta. 3. Kada EIB postane vjerovnikom projekta, prava EIB-a u okviru instrumenta zajmovnog jamstva ne prelaze dužničke obveze viših kreditnih institucija, odnosno prelaze vlastiti kapital i povezana financiranja. 4. Rezervni zajmovi za likvidnost ne smiju prelaziti 20 % ukupnog iznosa nadređenog duga nastalog pri financijskom zaključivanju.
Oblikovanje cijena	Oblikovanje cijena jamstava u okviru instrumenta zajmovnog jamstva, koje se temelji na marži rizika i pokriću svih upravnih troškova zajmovnog jamstva povezanih s projektom, utvrđuje se u skladu s relevantnim uobičajenim pravilima i mjerilima EIB-a.
Postupak prijave	Zahtjevi za pokrivanje rizika u okviru instrumenta zajmovnog jamstva naslovljavaju se na EIB u skladu s uobičajenim postupcima prijave EIB-a.
Postupak odobrenja	EIB obavlja dubinsku analizu u pogledu rizika, s financijskoga, tehničkoga i pravnoga stajališta i odlučuje o izdavanju jamstva u okviru instrumenta zajmovnog jamstva u skladu sa svojim uobičajenim pravilima i mjerilima, uključujući, <i>inter alia</i> , kvalitetu pojedinačnih prijedloga, kreditnu sposobnost korisnika kredita, prihvatljive uvjete i potražnju na tržištu.
Trajanje instrumenta zajmovnog jamstva	1. Doprinos Zajednice za instrument zajmovnog jamstva dodjeljuje se najkasnije 31. prosinca 2013. Stvarno odobrenje jamstva mora biti zaključeno do 31. prosinca 2014. 2. U slučaju prekida valjanosti instrumenta zajmovnog jamstva tijekom važećeg financijskog okvira, sva preostala sredstva na fiducijarnom računu, osim odobrenih sredstava i sredstava namijenjenih pokriću ostalih prihvatljivih troškova i izdataka, vraćaju se u dio proračuna za TEN-T. Ako valjanost instrumenta zajmovnog jamstva ne ulazi u sljedeći financijski okvir, sva preostala sredstva vraćaju se u dio prihoda općeg proračuna EU. 3. Sredstva dodijeljena instrumentu zajmovnog jamstva mogu se zahtijevati do isteka posljednjeg jamstva ili do povrata posljednjega podređenog dijela, što se god dogodi prije.
Izvrješće	Komisija i EIB dogovaraju metode godišnjeg izvješća o provedbi instrumenta zajmovnog jamstva.